

DE 'SHAEF-REQUIREMENTS'

'dat men voor Nederland geen excepties wilde maken ten aanzien van verplichtingen in het Verre Oosten en dat de *Shaeff-requirements* prioriteit A behoorden te hebben, dat daarna de marine- en de luchtmacht-*requirements* kwamen en tenslotte in de laatste plaats de troepen voor de luitenant-gouverneur-generaal.'

In een brief d.d. 20 februari² deed van Lidth vervolgens aan generaal Clark, hoofd van de *Shaeff-Mission* voor Nederland, weten dat de regering bereid was, aan *Shaeff* in eerste instantie bijna negentienduizend man ter beschikking te stellen (onder wie bijna negenduizend voor de *light infantry battalions* en drieduizendvijfhonderd man voor de genie), dat zij zich ten aanzien van het totaal van vijf-en-dertigduizend man niet wilde binden en dat zij voorts nodig had: zesduizend man voor de marine en het Korps Mariniers, vierduizend man voor de voor Indië bestemde gezagsbataljons (d.w.z.: in eerste instantie vierduizend man), tweeduizend man voor de luchtmacht en dertienhonderd man voor de 'expeditionaire macht' (hiermee was kennelijk het kernkader van het legerkorps bedoeld³); er werd verder op gerekend dat de *light infantry battalions*, hadden zij hun taak in Duitsland volbracht, naar Indië getransporteerd zouden worden; '*Shaeff*', aldus dit schrijven, 'dient er voor te zorgen dat in de benodigde middelen, zoals transport naar Engeland van personen bestemd voor training en dienst buiten het vasteland van Europa, voorzien wordt' – maar daar had *Shaeff* niets over te zeggen. *Shaeff* kon hoogstens aan de *Combined Chiefs of Staff* de aanbeveling doen, de door de Nederlandse regering kenbaar gemaakte verlangens in te willigen; de beslissing lag bij de *Combined Chiefs*.

Toen in mei '45 heel Nederland was bevrijd, was de positie deze dat *Shaeff* zijn *requirements* toch weer van vijf-en-dertigduizend tot ruim vijftigduizend man had verhoogd, hetgeen 30 *light infantry battalions* insloot. Wij voegen hieraan toe dat die ruim vijftigduizend man niet ter beschikking zijn gesteld – anders dan België zond Nederland ook geen bezettingstroepen naar Duitsland; wat de Nederlandse regering in het ontredderde land aan strijdkrachten kon opbouwen, werd spoedig goeddeels voor de inzet in Nederlands-Indië bestemd, waarbij zich, zoals wij al in deel 9 beschreven, door het gebrek aan medewerking dat de Verenigde Staten en Australië aan de dag gingen leggen, de ene moeilijkheid na de andere voordeed. Waar het ons hier op aankomt is te

¹ Commissie-Oorlogvoering; Notulen, 9 febr. 1945. ² *Eng.*, dl. VIII a, p. 416-17.

³ Wij nemen aan dat dit in het kamp van de Irene-brigade te Wolverhampton zou worden opgevangen.